

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

«02» 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АДАПТИВНИЙ СПОРТ

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Розробник

К.В. Абрамов

О.В. Петренко

Завідувач кафедри розробника

Н. Ю. Довгань

Завідувач кафедри спеціальності

Н. Ю. Довгань

Гарант освітньої програми

Н. Ю. Довгань

Декан факультету

Ю. В. Тупеев

Начальник НМВ

С.І. Шкірчак

Миколаїв – 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Адаптивний спорт.	
Галузь знань	Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	017 “Фізична культура і спорт”	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Фізична культура і спорт	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	4	
Навчальний рік	2022-23 н. р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	7	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредитів / 90 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	Всього – 90 годин	
	– лекції	15 годин
	– Аудиторні, групові – годин самостійної роботи студентів	30 годин 45 годин
Відсоток аудиторного навантаження	50%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Екзаменн	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: формування у студентів навичок використання рекреаційних видів спорту в системі реабілітації інвалідів, сприяючи їх соціалізації у суспільство, покращенню фізичного стану.

Завдання:

- надати студентам комплекс професійних знань, умінь та навичок, які дозволять їм успішно проводити та організовувати заняття з людьми з особливими потребами;
- формування основ знань і навичок організації тренувань та проведення змагань серед інвалідів;
- сформувати знання про особливості роботи з дітьми та молоддю різного віку з обмеженими можливостями;
- засвоїти методику організації та проведення рекреаційних заходів для людей з обмеженими можливостями;
- сформувати вміння забезпечити оптимальний рівень рухової активності засобом рекреаційних ігор.

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вирішення проблем
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті.
ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 2	Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
СК 3	Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.
СК 8	Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.
СК 9	Здатність ефективно співпрацювати з членами реабілітаційної команди, аналізувати та синтезувати інформацію, отриману від колег.

Передумови вивчення дисципліни: необхідність набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок з рекреаційного спорту інвалідів обумовлюється як збільшенням кількості людей з обмеженими можливостями, так й необхідністю урізноманітнити рухову активність інвалідів; розширення та поглиблення набутих знань і навичок з бакалаврського рівня, професійних компетентностей (галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»).

ПРН 1	Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта
ПРН 3	Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями
ПРН 13	Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення
ПРН 20	Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта

Очікувані результати навчання: набуття компетентності:

- отримати теоретичні знання, набути практичних навичок щодо організації та проведення спортивних заходів для людей з обмеженими можливостями;
- отримати навички роботи з неповносправними;
- вміння розробити положення змагань, програму, вимоги щодо учасників спортивного заходу для людей обмеженими можливостями.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- основні поняття (термінологію) адаптивного спорту, адаптивної рекреації;
- різноманітність засобів, форм і методів рекреаційного спорту для людей з обмеженими фізичними можливостями;
- засоби організації занять фізичними вправами при вадах людини;
- показання та протипоказання щодо проведення занять з людьми з обмеженими фізичними можливостями.

має вміти:

- користуватися науково-методичною літературою та сучасними інформаційно-комунікаційними засобами щодо забезпечення методики проведення занять з рекреаційного спорту для інвалідів;
- організувати змагання з рекреаційних видів спорту серед людей з обмеженими фізичними можливостями;

- використовувати досвід організації змагань за допомогою рекреаційного спорту для інвалідів.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (групові)	Самостійна робота
	Тема1. Адаптивний спорт в міжнародній олімпійській системі.	2		
	Тема2. Адаптивний спорт як вид соціальної практики.	2		
	Тема3. Класифікація розподілу спортсменів з обмеженими можливостями..	2		
	Тема4. Функції адаптивної фізичної культури.	2		
	Тема5. Особливості самооцінки змагальної надійності легкоатлети - паралімпійців з поразкою опорно-рухового апарату.	2		
	Тема 6. Контроль і управління психічними станами в тренувальному процесі висококваліфікованих лижників пригунов.	2		
	Тема 7. Діагностичні технології, що використовуються в паралімпійському спорті.	2		
	Тема 8. Особливості техніки спринтерського бега атлетів-паралімпійців з поразкою ода зампутація верхньої кінцівки.	1	2	
	Тема9.Формування довготривалої адаптації у процесі багаторічної підготовки спортсменів.		2	
	Тема10.Адаптація організму спортсменів в умовах висотної гіпоксії.		2	
	Тема11.Адаптація організму спортсменів до умов високих і низьких температур.		2	
	Тема12.Теорія та організація адаптивної фізичної культури як інтегративна наука, навчальна дисципліна та важлива галузь соціальної практики.		2	
	Тема13.Характеристика об'єкта педагогічної діяльності в адаптивній фізичній культурі.		2	
	Тема14.Вимоги до професійної діяльності в адаптивній фізичній культурі.		2	
	Тема15. Основні об'єкти майбутньої професійної діяльності фахівців з адаптивної фізичної культури.		2	
	Тема 16. Функції адаптивної фізичної культури.		2	
	Тема 17. Основні компоненти (види) адаптивної фізичної культури.		2	
	Тема 18. Засоби адаптивної фізичної культури.		2	
	Тема 19. Методи адаптивної фізичної культури.		2	
	Тема20.Форми організації занять в адаптивній фізичній культурі. Урочні форми.		2	
	Тема21.Форми організації занять в адаптивній фізичній культурі. Неурочні форми.		2	

Тема22.Принципи адаптивної фізичної культури. Реабілітаційні принципи.		2	
Тема23.Принципи адаптивної фізичної культури. Принцип ранньої діагностики та компетентної допомоги.			2
Тема24.Принципи адаптивної фізичної культури. Принцип корекційно компенсуючої спрямованості роботи в адаптивній фізичній культурі.			2
Тема25.Принципи адаптивної фізичної культури. Принцип обліку генетичного коду в розвитку дитини.			2
Тема26. Принципи адаптивної фізичної культури. Принцип орієнтації на зони актуального і найближчого розвитку.			2
Тема27.Принципи адаптивної фізичної культури. Принцип обліку сенситивних та інших періодів розвитку.			2
Тема28.Педагогічні принципи. Загальнометодичні принципи.			2
Тема29.Педагогічні принципи. Принцип науковості.			2
Тема30.Педагогічні принципи. Принцип наочності.			2
Тема31.Педагогічні принципи. Принцип доступності та індивідуалізації.			2
Тема32.Педагогічні принципи. Принцип систематичності.			2
Тема33.Педагогічні принципи. Принцип міцності.			2
Тема34.Принципи виховання. Принцип надання виховних впливів з опорою на позитивне.			2
Тема35.Принципи фізичного виховання і спорту. Принцип безперервності і системності.			2
Тема36.Принципи фізичного виховання і спорту. Принцип безперервності і системності.			2
Тема37.Принципи фізичного виховання і спорту. Принцип прогресування впливів.			2
Тема38.Принципи фізичного виховання і спорту. Принцип циклічності.			2
Тема39.Принципи фізичного виховання і спорту. Принцип вікової адекватності педагогічних впливів.			2
Тема40.Основні поняття і терміни адаптивної фізичної культури.			2
Тема41.Визначення "інвалід" « "навчається з обмеженими можливостями здоров'я" « "особи з відхиленнями в стані здоров'я«, "реабілітація" « "Соціальна інтеграція" « " спосіб життя»			2
Тема42.Система реабілітації.			2
Тема43.Адаптивна фізична культура як інтегративна наука.			2

	Тема44. Адаптивна фізична культура як навчальна дисципліна.			2
	Тема45. Адаптивний туризм в Україні: фінансове, методичне, організаційне забезпечення.			1
	Всього за курсом	15	30	45

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план	
1	Тема 1. Загальні основи адаптації і закономірності її формування у спорті. Поняття адаптації. 1. Загальна характеристика адаптивного спорту 2. Ігри інвалідів в олімпійському русі 3 Формування та діяльність організаційних структур адаптивного спорту.	2
2	Тема 2. Адаптивний спорт як вид соціальної практики. 1. . Фактори, що обумовлюють виникнення і розвиток адаптивного спорту 2. Соціальні системи і соціально-культурні чинники. 3. Концепція адаптивного спорту в системі міжнародного олімпійського руху. 4. Соціальні функції адаптивного спорту.	2
3	Тема 3. Класифікація розподілу спортсменів з обмеженими можливостями. 1. Мета класифікації. 2. Принципи класифікації. 3. Медична класифікація. 4. Спортивно-функціональна класифікація.	2
4	Тема 4. Адаптація анатомо-фізіологічних систем організму до фізичних навантажень. 1. Характеристика навантажень у спорті. 2. Компоненти тренувальних навантажень і їх вплив на формування реакцій адаптації. 3. Специфічність реакцій адаптації організму спортсмена на навантаження.	2
5	Тема 5. Особливості самооцінки змагальної надійності легкоатлети - паралімпійців з поразкою опорно-рухового апарату. 1. Змагальна надійність, як система інтегральної комплексної якості спортсмена,	1
6	Тема 6. Контроль і управління психічними станами в тренувальному процесі висококваліфікованих лижників пригунов. 1. Діагностика психічних станів. 2. Діагностичні методи	2
	Тема 7. Діагностичні технології, що використовуються в паралімпійському спорті. 1. Аналіз виконання навантажень. 2. Оцінка фізичної працездатності і оцінка стану метаболізму в період відпочинку після фізичної навантаження.	
	Тема 8. Особливості техніки спринтерського бега атлетів-паралімпійців з поразкою ода зампутація верхньої кінцівки. 1. Компоненти сучасної техніки спринтерського бігу інвалідів. 2. Характеристика виконання бігових кроків.	
	Всього	15

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, групових) занять

№	Тема заняття / план	
1	Формування довготривалої адаптації у процесі багаторічної підготовки спортсменів. 1. Фактори, що визначають тривалість багаторічної підготовки спортсменів. 2. Вік спортсменів і їх схильність до адаптації. 3. Формування адаптації в залежності від динаміки і спрямованості тренувальних і змагальних навантажень. 4. Формування адаптації в залежності від спортивної спеціалізації і статі спортсменів. 5. Адаптація організму спортсменів упродовж року і макроциклу у зв'язку з величиною і спрямованістю навантаження. 6. Періодизація річної підготовки як основа формування ефективної довготривалої адаптації. 7. Урахування індивідуальних особливостей протікання адаптаційних реакцій при формування різних складових спортивної майстерності.	2
2	Адаптація організму спортсменів в умовах висотної гіпоксії. 1. Кліматичні умови середньогір'я і високогір'я. 2. Стадії процесу адаптації людини до висотної гіпоксії. 3. Термінова акліматизація спортсменів під час підготовки у горах. 4. Реакліматизація і деадаптація спортсменів після повернення з гір.	2
3	Адаптація організму спортсменів до умов високих і низьких температур. 1. Реакції організму спортсмена на умови різних температур оточуючого середовища. 2. Адаптація спортсмена до умов високих температур. 3. Адаптація спортсмена до умов низьких температур.	2
4	Теорія та організація адаптивної фізичної культури як інтегративна наука, навчальна дисципліна та важлива галузь соціальної практики. 1. Адаптивна фізична культура як інтегративна наука. 2. Адаптивна фізична культура як навчальна дисципліна.	2
5	Характеристика об'єкта педагогічної діяльності в адаптивній фізичній культурі. 1. ДЦП. 2. Ампутанти. 3. Порушення інтелекту.	2
6	Вимоги до професійної діяльності в адаптивній фізичній культурі. 1. педагогічна та тренерська; 2. методична; 3. спортивна; 4. організаторська.	2
7	Основні об'єкти майбутньої професійної діяльності фахівців з адаптивної фізичної культури. 1. Установи та організації в галузі фізичної культури і спорту.	2
8	Функції адаптивної фізичної культури. 1. Реабілітаційні функції. 2. Педагогічні функції. 3. Функції фізичного виховання і спорту. 4. Соціальні функції.	2
9	Основні компоненти (види) адаптивної фізичної культури. 1. Критерії виділення компонентів (видів) адаптивної фізичної культури. 2. Основні види адаптивної фізичної культури.	2
10	Засоби адаптивної фізичної культури. 1. Фізичні вправи.	2

	2. Спеціальний спортивний інвентар для осіб з відхиленнями в стані здоров'я. 3. Засоби вербального (мовного) впливу.	
11	Методи адаптивної фізичної культури. 1. Методи навчання. 2. Методи стимулювання навчальної діяльності. 3. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. 4. Методи виховання.	2
		22

4.3.Завдання для самостійної роботи

Вимоги: 1 стор. титульний лист; 2 лист – план и після нього – текст (8-10 стр); список джерел (5-10); в тексті джерела поставити в квадратні дужки [Курко Я. В. Особливості фізичної реабілітації спортсменів після гострих респіраторних захворювань / Курко Я. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. – 2011. – № 11. – С. 69–71]. 12 шрифт Times New Roman, одинарний інтервал, абзац – 1,25, вирівнювання по ширині;

Теми рефератів

1. Циклічні види спорту в паролімпіаді.
2. Зимові види спорту в паролімпіаді.
3. Адаптивний туризм: сьогодення та перспективи
4. Види адаптивного туризму.
5. Види змагань з рекреаційних видів спорту.
6. Закордонний досвід щодо розвитку адаптивної рекреації за допомогою водних видів спорту.
7. Адаптивний туризм в Україні: фінансове, методичне, організаційне забезпечення.
8. Історія розвитку параолімпійського спорту.
9. Адаптивна рекреація в системі фізичної культури.
10. Тенденції розвитку рекреаційних видів спорту в адаптивній рекреації.
11. Шкільна програма.
12. Програма "Спеціальна Олімпіада - приєднуйтесь!"
13. Паралімпійська програма осіб з інтелектуальними порушеннями як вищий етап розвитку Спеціальної Олімпіади.
14. Допінг-контроль і антидопінгове забезпечення адаптивного спорту.
15. Тенденції інтеграції і диференціації в адаптивному спорті.
16. Організація адаптивної рухової рекреації.
17. Конкретизація мети і завдань адаптивної рухової рекреації, її провідних функцій і принципів.
18. Відмінні риси адаптивної рухової рекреації.
19. Конкретизація функцій і принципів адаптивної рухової рекреації.
20. Загальна характеристика засобів адаптивної рухової рекреації.
21. Класифікація та систематизація умов проведення занять з адаптивної рухової рекреації.
22. Адаптивний туризм як засіб і метод рухової рекреації та оздоровлення інвалідів та людей похилого віку.
23. Оздоровчий вплив адаптивного туризму на організм людини.
24. Вплив адаптивного туризму на особу учасника походу.
25. Форми організації туристських заходів.
26. Орієнтування по стежках в системі адаптивної рухової рекреації.
27. Складання маршрутів для орієнтування по стежках.
28. Класифікації водних видів адаптивної рухової рекреації.
29. Ігрові види адаптивної рухової рекреації.
30. Радіальний баскетбол.
31. Танцювальні види адаптивної рухової рекреації.
32. Танці на інвалідних візках.
33. Художня гімнастика на інвалідних візках.

34. Спартанська програма роботи з особами, що мають відхилення в стані здоров'я, в адаптивної рухової рекреації.
35. Види адаптивної рухової рекреації, засновані на взаємодії людини з тваринами.
36. Організація креативних (художньо-музичних) і екстремальних видів рухової активності.
37. Відмінні риси креативних (художньо-музичних) і екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
38. Конкретизація цілей і завдань креативних (художньо-музичних) і екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
39. Конкретизація провідних функцій і принципів креативних (художньо-музичних) і екстремальних видів рухової активності.
40. Основні засоби та відмінні риси методики креативних (художньо-музичних) видів адаптивної фізичної культури.
41. Основні засоби та відмінні риси методики екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
42. Відповідальність адміністрації та керівників в екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
43. Відповідальність тренерсько-викладацького та інструкторського складу в екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
44. Відповідальність самих займаються в екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
45. Організація фізичної реабілітації.
46. Визначення "інвалід", "який навчається з обмеженими можливостями здоров'я", "особи з відхиленнями в стані здоров'я", "реабілітація", "соціальна інтеграція", "спосіб життя".
47. Адаптивна фізична культура як інтеграційна наука.
48. Адаптивна фізична культура як навчальна дисципліна.
49. Характеристика об'єкта педагогічної діяльності в адаптивної фізичної культури.

Контрольна робота.
Контрольна робота №1

Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра медико-біологічних основ спорту та фізичної реабілітації
Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія
Дисципліна – «Рекреаційний спорт інвалідів»

варіант 1

Завдання №1.	Основні об'єкти майбутньої професійної діяльності фахівців з адаптивної фізичної культури
Завдання №2.	Функції адаптивної фізичної культури. Функції фізичного виховання і спорту
Завдання №3.	Засоби адаптивної фізичної культури
Завдання №4.	Урочні форми організації занять.

Варіант 2

Завдання №1.	Вимоги до професійної діяльності в адаптивної фізичної культури.
Завдання №2.	Функції адаптивної фізичної культури. Соціальні функції
Завдання №3.	Методи адаптивної фізичної культури.
Завдання №4.	Позаурочні форми організації занять.

Контрольна робота №2

Факультет фізичного виховання та спорту

Кафедра медико-біологічних основ спорту та фізичної реабілітації

Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія

Дисципліна – «Рекреаційний спорт інвалідів»

варіант 1

Завдання №1.	Поняття «адаптивна рекреація», «адаптивна реабілітація», «рекреаційний спорт інвалідів».
Завдання №2.	Види спортивних змагань, які влаштовують для людей з обмеженими можливостями.
Завдання №3.	Адаптивний туризм. Веслування.
Завдання №4.	Зимові види рекреаційного спорту інвалідів.

Варіант 2

Завдання №1.	Поняття рекреації і рекреаційного спорту.
Завдання №2.	Історія виникнення рекреаційного руху осіб з неповноправністю.
Завдання №3.	Організація RESPO DS-DI. Мета, філософія і стратегія діяльності.
Завдання №4.	Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції.

За кожне питання нараховується по 5 балів.

5. Контрольні екзаменаційні питання.

1. Що таке класифікація?
2. Які класифікаційні ознаки поділу спортсменів на класи використовуються в адаптивному спорті?
3. Які основні принципи класифікації використовуються в адаптивному спорті?
4. Дайте коротку характеристику основних видів класифікацій в паралімпійському спорті.
5. Які основні типи уражень, при наявності яких спортсмен має право брати участь в змаганнях із паралімпійських видів спорту?
6. Розкажіть про систему організації та проведення класифікації людей, що займаються адаптивним спортом.
7. Які типи міжнародних федерацій з видів спорту курирують розвиток паралімпійських видів спорту та спортивних дисциплін?
8. Перерахуйте основні групи осіб, що займаються адаптивним спортом (класифікація спортсменів). Дайте коротку характеристику.
9. Розкажіть про особливості класифікації спортсменів-паралімпійців в ігрових видах спорту (на прикладі баскетболу на візках або футболу осіб з ДЦП).
10. Чому паралімпійський рух є основним, головним напрямком розвитку адаптивного спорту в світі?
12. Чому теорія спортивного тренування так важлива для спортсменів-паралімпійців?
13. Конкретизуйте мету і завдання спортивного тренування в паралімпійських видах спорту.
14. Дайте характеристику видів підготовки спортсменів-паралімпійців.
15. Як ви розумієте техніко-конструкторську підготовку спортсменів-паралімпійців?
16. У чому суть інтегральної підготовки?
17. Розкажіть про класифікацію мікроциклів тренування, розробленої Ю. Ф. Курамшина.
18. Дайте характеристику приблизною структури багаторічного процесу підготовки спортсмена.

19. Як змінюється співвідношення загальної, допоміжної і спеціальної підготовки в процесі багаторічного вдосконалення?
20. Чому паралімпійський рух є основним, головним напрямком розвитку адаптивного спорту в світі?
21. Чому теорія спортивного тренування так важлива для спортсменів-паралімпійців?
22. Конкретизуйте мету і завдання спортивного тренування в паралімпійських видах спорту.
23. Дайте характеристику видів підготовки спортсменів-паралімпійців.
24. Як ви розумієте техніко-конструкторську підготовку спортсменів-паралімпійців?
25. У чому суть інтегральної підготовки?
26. Розкажіть про класифікацію мікроциклів тренування, розробленої Ю. Ф. Курамшина.
27. Дайте характеристику приблизною структури багаторічного процесу підготовки спортсмена.
28. Як змінюється співвідношення загальної, допоміжної і спеціальної підготовки в процесі багаторічного вдосконалення?
29. У чому причина швидкого розвитку спеціального олімпійського руху в світі?
30. Дайте характеристику основних установок (принципів) спеціального олімпійського руху.
31. Які види спорту є офіційними в програмі Спеціальної Олімпіади? Вкажіть літні і зимові види спорту.
32. Як отримати статус національно-популярних видів спорту в спеціальному олімпійському русі?
33. Перерахуйте заборонені види спорту в спеціальному олімпійському русі. Чому вони заборонені?
34. Розкажіть про порядок поділу на дивізіони спортсменів, які виступають в індивідуальних видах спорту.
35. Як формуються дивізіони в спеціальному олімпійському русі для командних видів спорту?
36. Який спортсмен підлягає дискваліфікації в змаганнях за спеціальними олімпійських видів спорту?
37. Які обов'язки учасників змагань?
38. У чому полягають обов'язки тренера спеціального олімпійського руху?
39. У чому полягають обов'язки менеджера змагань за програмою Спеціальної Олімпіади?
40. Дайте характеристику програми "Об'єднаний спорт". У чому головна її відмінність від основної програми Спеціальної Олімпіади?
41. У чому полягає сутність програми "Спеціальна олімпіада - приєднуйтесь!"?
42. Для яких осіб призначена ПТДА в спеціальному олімпійському русі?
43. Які можливості відкриває для спеціальних спортсменів Угода співпраці між Всеросійської федерацією спорту ЛИН і СОР?
44. Яке визначення допінгу дає Всесвітній антидопінговий кодекс?
45. Як ви розумієте визначення "дух спорту"? Чому допінг не сумісний з "духом спорту"?
46. Перерахуйте антидопінгові правила.
47. Що надає собою "принцип суворої відповідальності"?
48. Які особливості використання принципу "суворої відповідальності" в спорті ЛИН?
49. Розкрийте поняття "дозвіл на терапевтичне використання".
50. Куди повинен звернутися спортсмен міжнародного рівня для отримання дозволу на терапевтичне використання?
51. Які розділи повинен включати офіційний документ - "Запит на терапевтичне використання"?
52. Наведіть приклади інтеграції дітей-інвалідів в системі освіти.
53. Чому в останні роки посилюються тенденції інтеграції осіб з відхиленнями в стані здоров'я в загальному вищому і середню професійну освіту в галузі фізичної культури і спорту? Проілюструйте це прикладами з діяльності вашого вузу, інших освітніх закладів професійної освіти.
54. Які приклади інтеграції інвалідів в суспільство вам відомі з адаптивного спорту?
55. У чому проявляються тенденції диференціації в адаптивному спорті?
56. Як ви вважаєте, які тенденції інтеграції або диференціації в адаптивному спорті будуть переважати в майбутньому? Чому?
57. Перерахуйте основні установи та організації, в яких адаптивна рухова рекреація є основним напрямком роботи.

58. Які, на вашу думку, перспективи установ і організацій, цілеспрямовано займаються реалізацією адаптивної рухової рекреації?
59. У яких установах і організаціях повинні проводитися заняття з адаптивної рухової рекреації, крім основної їх діяльності?
60. Які форми адаптивної рухової рекреації, використовувані в спеціальних (корекційних) освітніх установах, вам відомі?
61. Складіть сценарій спортивного свята для дітей-інвалідів.
62. Розкрийте можливості організації адаптивної рухової рекреації в літніх і зимових оздоровчих таборах.
63. Розкрийте відмітні риси адаптивної рухової рекреації.
64. У чому полягає головна мета адаптивної рухової рекреації?
65. Які основні завдання адаптивної рухової рекреації?
66. Які умови необхідно виконати для того, щоб адаптивна рухова рекреація отримала в нашій країні широке поширення? Яке умова є головним?
67. Які функції адаптивної фізичної культури мають найбільше значення в адаптивному фізичному вихованні?
68. Як слід розуміти провідну роль гедоністичної функції в адаптивної рухової рекреації?
69. Чи може установка на отримання задоволення, насолоди виступати як провідний мотив і мету людського існування?
70. Які принципи адаптивної фізичної культури займають домінуюче становище в адаптивної рухової рекреації?
71. Розкрийте зміст вимог до підбору тих чи інших фізичних вправ для включення їх в програму адаптивної фізичної рекреації.
72. Яким чином класифікуються умови проведення занять з адаптивної рухової рекреації?
73. На які три підгрупи поділяються рекреаційні заняття, що проводяться поза приміщеннями?
74. Скільки і яких груп умов здійснення адаптивних рекреаційних заходів виділяють в залежності від використовуваних пристосувань, снарядів, обладнання та технічних засобів?
75. За якими показниками доцільно підбирати склад займаються адаптивної рекреаційною діяльністю?
76. Розкрийте зміст попередньої підготовки рекреаційних заходів.
77. Розкажіть про оздоровчий вплив адаптивного туризму на організм людини з обмеженими можливостями здоров'я.
78. Які основні фактори адаптивного туризму, що впливають на особистість що займається?
79. Які форми організації туристичних заходів вам відомі?
80. Розкрийте зміст етапів підготовчого періоду при організації туристичного заходу.
81. Які види реабілітаційних впливів на інвалідів реалізуються в адаптивному туризмі?
82. У чому сутність орієнтування по стежках? У чому його відмінність від спортивного орієнтування?
83. Розкрийте зміст розділів туристської діяльності, до яких можна підготувати займається в орієнтуванні по стежках.
84. Що необхідно враховувати при складанні маршрутів для орієнтування по стежках?
85. Які класифікації водних видів адаптивної рухової рекреації вам відомі?
86. Розкрийте варіанти рухової активності займаються, здійснюваної на поверхні води. Які пристосування, пристрої, технічні засоби використовуються в цьому випадку?
87. Розкрийте подібності та відмінності рухової активності людини в воді і під водою.
88. Які природні водойми можна використовувати для водних видів адаптивної фізичної рекреації?
89. Розкрийте класифікацію ігрових видів адаптивної рухової рекреації.
90. У чому відмінність рухливих ігор від рекреативної діяльності з елементами спортивних ігор?
91. Наведіть приклади ігрової діяльності з індивідуальними і колективними протидіями учасників.
92. У чому суть гри в радіальний баскетбол (пітербаскет)? Які його відмінності від звичайного баскетболу? Назвіть варіанти гри для інвалідів з ПОДА.
93. Які основні відмінні ознаки гри бочче?

94. У чому подібність і відмінності між танцювальною терапією і адаптивними танцями?
95. Які форми танців на інвалідних візках вам відомі?
96. Розкрийте зміст типів танців в інвалідних колясках.
97. Які форми художньої гімнастики в інвалідних візках можуть бути використані в роботі з інвалідами, мають ПОДА?
98. Які групи прийомів зі стрічкою, м'ячем та обручем доступні займаються художньою гімнастикою в інвалідних колясках?
99. Розкрийте можливості вдосконалення моторних, медичних, психологічних і соціальних аспектів реабілітації інвалідів за допомогою танцювальних видів адаптивної рухової рекреації.

6. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, який проводиться в усній формі, реферат та дві контрольних робіт. Робота студентів оцінюється за підсумками виконання основних видів завдань. Якщо студент не відвідував курс лекцій, семінарські заняття і не виконав контрольні заходи, а, отже, не набрав необхідної кількості балів, то він, за рішенням кафедри, не допускається до складання екзамену.

6.1 Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Атестація	30
2	Реферат	10
4	Контрольна робота №1	15
	Контрольна робота №2	15
	Семінари	30
	Всього	100

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації. Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне мислення: розгорнуті і стислі усні відповіді, письмові роботи, доповіді, реферати, виступи в дискусіях тощо.

При цьому враховується:

- самостійність мислення;
 - використання різних джерел спортивних знань, з розумінням їх особистостей, умінням їх характеризувати і оцінювати;
 - чіткість і завершеність викладу;
 - мовна грамотність.
- За повну розгорнуту відповідь на 1 питання студент отримує 4
 - 4 балів: глибоке засвоєння програмного матеріалу; повна відповідь на питання;
 - 3 балів: повне засвоєння програмного матеріалу і вміння орієнтуватися в новому; змістовні відповіді на запитання;
 - 2 балів: часткове, неповне висвітлення змісту питання; неточність при відповіді; є розуміння основних положень матеріалу.
 - 0-1 бали: за не опанування значної частини програмного матеріалу; незнання теорії основних питань і термінів;

- **Реферат**

- 1. 9-10 балів Оцінка "відмінно" ставиться за реферат, який має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
- 2. 7-8 Оцінка "добре" ставиться за реферат, який має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.
- 3. 5-6 Оцінка "задовільно" ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
- 4. 0-5 Оцінка "незадовільно" ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання контрольної роботи

Оцінка "**Відмінно**"- **A (11-15 балів)** ставиться, якщо основні питання розкриті на високому теоретичному і практичному рівнях, студент без ускладнень орієнтується в матеріалі. Якість відповідей свідчить про вільне володіння матеріалом лекційних і практичних занять, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом з навчальної дисципліни.

Оцінка "**Добре**"- **B,C (8-10 балів)** ставиться, якщо розкриті основні питання. Якість відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом. Ознайомлення з додатковими джерелами не систематизовано.

Оцінка "**Задовільно**" – **D, E (3-7 бали)** ставиться, якщо студент володіє тільки загальним поняттєвим апаратом, він в цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.

Оцінка "**Незадовільно**" з **можливістю повторного складання** – **FX (1-2 балів)** ставиться, якщо студент робить принципові помилки у відповідях, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу.

Оцінка "**Незадовільно**" з **обов'язковим повторним курсом** – **F (0 балів)** - відсутність будь-якого розуміння навчального матеріалу.

6.2. Приклад залікового білету

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Освітньо-кваліфікаційний рівень Магістр
 Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Семестр 9
 Навчальна дисципліна «Адаптивний спорт»

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № ____

1. Чому паралімпійський рух є основним, головним напрямком розвитку адаптивного спорту в світі?.
2. Куди повинен звернутися спортсмен міжнародного рівня для отримання дозволу на терапевтичне використання?
3. Які форми танців на інвалідних візках вам відомі?

Затверджено на засіданні

Кафедри медико біологічних основ спорту та фізичної реабілітації

Протокол № ____ від ____ _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____

Кочина М.Л.

Екзаменатор _____

Абрамов К.В.

7.Рекомендовані джерела інформації

а. Основні:

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с.
2. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів: навч. посіб. / Ю.А.Бріскін, А.В.Передерій. - Л.:!Апріорі!, 2008 – 70 с.
3. Лариса Байда Інвалідність та суспільство / Ольга Красюкова–Енс, Сергій Буро, Володимир Азін, Ярослав Грибальський, Юлія Найда. навч. посібник. – К : ВГСПО Національна Асамблея інвалідів України. – 2011 –188 с.
4. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : навч.-метод. посібник для студентів Н. А. Деделюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014 – 68 с.
5. Чудна Р.В. Теорія адаптивного фізичного виховання: Підр. – К.: Наук.думка, 2003 – 270 с.
6. Гундарева И.Д., Лебедева Н.Н. // Медицинская, социальная и профессиональная реабилитация инвалидов.– Ташкент, 1998 – С. 25 – 26
7. Загальна гігієна : пропедевтика гігієни / [Є. Г. Гончарук, Ю. І. Кундієв, В. Г. Бардов та ін.]; за ред. Є. Г. Гончарука. – К.: Вища школа, 1995– 530 с.
8. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003 — 367 с.
9. Передерій А. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов /А.Передерій, О.Борисова., Ю.Брискин // Наука в олимпийском спорте. - 2006.- № 1. - С. 50-54.
10. Практичні питання працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю /А.Г.Швецов, 140 с.

б. Додаткові:

1. Практичні питання працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю /А.Г.Швецов, О.О.Волошинський, М.М.Хміль, О.П.Рісний; за наук. ред. А.Г.Шевцова – Львів: 2009. – 140с.
2. Професійна реабілітація інвалідів: Довідково – методичний посібник /Упоряди. Іпатов А.В., Сергієні О.В., Войтчак Т.Г. та ін. /За редакцією Маруніча В.В. – Дніпропетровськ: Пороги, 2005 – 227 с.
3. Серков Я.О. Основи охорони праці : Навч. посіб. для студ. вищ.закладів освіти / Я.О. Серков. – Харків, ХНМАГ, 2007 – 227 с.